

Науковці (В. Гнатюк, Л. Дунаєвська, З. Лановик, С. Садовенко, Н. Сивачук, Г. Сухобрус та ін.) зазначають, що завдяки казці діти пізнають світ не тільки розумом, а й серцем, відгукуються на події та явища оточуючого світу, вправляються у висловлюванні власного ставлення до добра і зла. Казка може допомогти подолати негативні якості дитини, формувати позитивні основи поведінки, спілкування, співіснування в соціумі.

Перш за все, важливо відзначити, що казка має бути вибрана з урахуванням вікових особливостей дошкільників. Під час вивчення казки на заняттях, вихователь проводить різноманітні види діяльності, що сприяють формуванню ціннісних орієнтацій дітей. Наприклад, вони малюють ілюстрації до казки, складають вірші на основі сюжету, доповнюючи його за допомогою театралізованих ігор, створюють малюнки-розповіді про свої враження від прочитаної казки.

Вивчення казки можна поєднувати з іншими видами мистецтва, такими як музика, танці, драматичне мистецтво, щоб сприяти розвитку ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку.

Вивчення казок на заняттях є важливим засобом формування ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку. Казки мають чітко виражені естетичні характеристики, такі як краса мовлення, моральна глибина, виразність образів та дійових осіб. Ці характеристики допомагають розвивати в дітей почуття прекрасного, виховувати естетичні смаки та уявлення про красу [2, с. 57].

Отже, вивчення казок на заняттях є важливим інструментом формування ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку, який допомагає розвивати у них почуття прекрасного, естетичні смаки та уявлення про красу, поглиблювати знання про культурну спадщину, а також розвивати мовленнєву культуру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурчик О. В. Групова казкотерапія в особистісно орієнтованому вихованні дітей. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2005. Вип. 25. С. 203-205.
2. Шик Л. А. Казкотерапія в роботі з дошкільниками. Харків : Основа, 2012. 240 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ

Бутенко С. Ф.

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»*

Динаміка зростання за останнє десятиліття кількості дітей підліткового віку з девіантною поведінкою та урізноманітнення форм девіації не лише доводять складність, глибину, полімотивованість цієї проблеми, а й підтверджують недосконалість здійснюваних превентивних заходів та недостатність професійної підготовки фахівців, які можуть професійно здійснювати профілактику відхилень

у поведінці підлітків в закладах загальної середньої освіти, зокрема, практичних психологів [3, с.4].

Ретельно продумана система превентивного виховання допоможе уникнути багатьох проблем та забезпечити оптимальні умови для розвитку підлітків. Практичний психолог закладу загальної середньої освіти грає провідну роль у превентивному вихованні. Підготовка таких психологів повинна бути системною і комплексною, оскільки превентивне виховання підлітків – це процес, який відбувається протягом тривалого часу і вимагає постійного вдосконалення і самовдосконалення.

Перша за все, студенти психологічних факультетів, які працюватимуть у подальшому в закладах загальної середньої освіти, повинні мати глибокі знання з психології розвитку підлітків; розуміти особливості підліткового віку, фізіологію та мотивацію їхньої поведінки, девіантної зокрема. На нашу думку, студентам – майбутнім психологам необхідно мати практичний досвід роботи з підлітками. Це може бути практична робота в закладах загальної середньої освіти, дитячих таборах, клубах та інших установах, де зустрічаються підлітки. У процесі навчання майбутнім психологам потрібно надавати можливість працювати з різними категоріями дітей-підлітків, такими як діти-сироти, діти з інвалідністю, особливими освітніми потребами та ін. Така практична робота надає можливості отримати необхідний досвід та навички роботи саме з цією віковою категорією, допоможе краще розуміти їхні проблеми та потреби. У процесі навчання майбутнім психологам потрібно надавати можливість працювати з різними категоріями дітей, такими як діти-сироти, діти з інвалідністю та ін.

Крім того, майбутні студенти-психологи повинні бути готовими до роботи з батьками підлітків, або людьми, які їх замінюють, та іншими членами родини. Необхідно заздалегідь знати, в якій спосіб можливо взаємодіяти з батьками учнів підліткового віку, як їх підтримати та спрямувати у вихованні підлітків. Ось чому важливою складовою такої підготовки є стажування та практика в роботі з підлітками та їх батьками, що дозволить здобути цінний досвід та практичні навички.

Для підготовки майбутніх психологів до превентивного виховання підлітків не менш важливим є розвиток комунікативних навичок; розвиток здатності до системного мислення та системного аналізу та визначення стратегій дій, що базуються на знаннях і методах загальної та вікової психології, соціології, педагогіки, медицини та інших наук. Такий підхід дозволить розглядати проблему превентивного виховання підлітків як складну соціально-психологічну систему, де кожен фактор може впливати на розвиток дитини.

В процес підготовки майбутніх психологів входить також і робота зі студентами над власними особистісними якостями, формування їх професійної готовності до праці в складній соціальній сфері, розвиток емпатії, толерантності та інших міжособистісних компетенцій, які є необхідними для успішного працівника в галузі психології та роботі з підлітками з девіантною поведінкою в закладах загальної середньої освіти, зокрема. Особливу увагу в наш час у підготовці майбутніх психологів до профілактики девіантної поведінки підлітків

необхідно приділяти вмінно протистояти проявам агресії серед дітей підліткового віку.

Як бачимо, вимоги до підготовки майбутніх психологів до роботи з дітьми підліткового віку з профілактики девіантної поведінки є надзвичайно серйозними. Ми вважаємо, що необхідно забезпечити збалансованість змістових та методичних аспектів, які, з одного боку, мають визначитись переліком фахових нормативних дисциплін, вивчення яких передбачене навчальними планами відповідних спеціальностей, а саме: загальної психології, загальної педагогіки, соціальної педагогіки, основ професійної майстерності, технологій соціально-педагогічної діяльності, вікової психології, експериментальної психології та психодіагностики, соціальної психології, психології девіантної поведінки тощо. З іншого – змістом спеціальних (переважно вибіркових) дисциплін, що забезпечують підготовку майбутніх фахівців до профілактичної діяльності, як правило, в межах відповідних спеціалізацій, зокрема, спеціалізації «Соціально-профілактична діяльність», «Соціально-правовий захист дітей та молоді», «Соціально-психологічна реабілітація» тощо [3, с. 5]. Такими дисциплінами є «Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки», «Методи соціально-виховної роботи», «Соціально-педагогічна профілактика девіацій у підлітків», «Формування здорового способу життя» тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безпалько О.В. Девіантна поведінка дітей та молоді як прояв соціальної дезадаптації. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Київ: Логос, 2003. 134 с.
2. Болтівець С.І. Психогігієнічна та психопрофілактична робота як форми профілактики девіацій поведінки // *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 12.
3. Пихтіна Н.П., Пихтін М.П., Федорченко Т.Є. Профілактика девіантної поведінки дітей та молоді: психолого-педагогічні та соціально-правові аспекти: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 399 с.

ВИКОРИСТАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

Бучок А. І.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет*